

»Dolgo sem čakala, da je gospa Bovary pišla vame«

Arna Hadžialjević, igralka V ansamblu se je naučila,

da malo skromnosti niti igralcem ne škodi

Arna Hadžialjević je leta 2008 prejela Borštnikovo nagrado za mlado igralko, za vloge Margerite in Lenke (A. Hieng, Osvajalec, SNG Drama Ljubljana, in M. Bor, Raztrganci/Učenci in učitelji, MG Ptuj, E. P. I. Center Ljubljana in Cankarjev dom). Že nekaj let je stalna članica igralskega ansambla **SNG Nova Gorica**, kjer jo zdaj lahko gledamo kot imenitno Gospo Bovary.

PATRICIJA MALIČEV

Šest let ste zaposleni v SNG Nova Gorica. Kako vam je?

Ponudbo za delo v Novi Gorici sem sprejela, ker me je o tem prepričala moja mama. Pred tem me je k sodelovanju za eno leto povabil Srečko Fišer.

To pa ni kar tako.

Mislim, da me je gledal v neki predstavi in se odločil na podlagi tega. Najprej sem sicer cincala, ker sem si želela ostati na svobodi in biti v stiku z vsemi gledališči. Toda recesija je že trkala na vrata in mama me je prepričala, naj službo sprejem. Prvih nekaj let je bilo precej težko ...

Zakaj?

Ne vem, imela sem občutek, da ne dobivam pravih vlog. Veliko sem si dala opraviti s to mislijo. Potem pa mi je ob neki priložnosti kolega Primož Pirnat rekel, naj nikar ne bom nečimrna in da »ni velikih in majhnih vlog, je samo dobro ali slabo opravljeno delo«. To, kar mi je **SNG Nova Gorica** dal, je, da sem se naučila, kaj je delo v kolektivu ... In spomnim se, da sem ponudbo dobila, ravno ko smo z Draganom Živadinovom delali Marlowa v Unionu, in mi je rekel, da naj kar grem delat v Gorico, češ da »igralec raste v ansamblu, na svobodi precej težje«. In sem šla. Ter sama s seboj začela doživljati tantalove muke, po eni strani sem rahlo

nazadovala, postala sem bolj »na izi«, na začetku sem delovala precej bolj agresivno ...

V kakšnem smislu agresivno?

V Gorico sem prišla odločena, da gradim svoj kariero, svoj izraz, poetiko ...

Kar je nekako normalno.

Že, ampak znotraj ansambla je treba biti bolj konstitutiven, to se zahteva ... In vem, da sem se veliko naučila glede dela v ansamblu. Predvsem sem se naučila, da malce skromnosti v tem poklicu nikdar ne škodi.

Takšne besede redko slišimo iz ust mlajših igralk in igralcev.

Igralec je sam svoj material. Hkrati se odpira in zapira. Igralec se skriva za nekimi maskami, svojimi vizijami in iluzijami – svoj obstoj si zamisli na podlagi utvar, ki so zunaj njega.

Bili ste del zanimivega projekta Liferanti v koprodukciji z Gledališčem Glej.

Imeli smo veliko svobode in nismo bili obremenjeni s tem, kaj bodo drugi rekli. Poskusili smo pristopiti k materialu z drugačno formo in sistemom dela, kot smo ju vajeni v sodobnem gledališču, takrat smo si to vzeli kot preizkus. Ki je očitno vžgal: nastalo je nekaj lepega.

Od kod prihajate, s tem lepim imenom?

Moji so gledali serijo Planet opic in se zaljubili v neki epizodni lik znanstvenice Arne, ker je bila neverjetno lepa. Tako sem dobila ime. Imam črnogorski priimek, moj oče je doma iz Prokletij, gre za del Črne gore, ki v hribovju meji na Albanijo. Odraščal je v Prištini. Moja mama je po očetu Slovenka, po mami Srbkinja, malce tudi Makedonka. Odraščala sem v Istri, na Hrvaškem. S to jugonostalgичno zgodbo ... (smeh) No, potem so nas začeli voziti v osnovno šolo Edvarda Kardelja v Luciji – šola nima več tega imena. Nakar se je vzpostavila meja. Stara sem bila šest let. Potem sem kmalu ugotovila, da se s fizičnimi mejami začnejo vzpostavljati tudi meje v glavi.

Kako ste to čutili?

Pojavil se je neki kompleks zaradi tega, kar sem in od kod sem. Spomnim se, da sem imela na akademiji težave s tem, da sem govorila prepotiho. In dvorane na AGRFT niso velike. Mentor Brane Šturbej mi je ves čas govoril, naj bom glasnejša, na »dam glas ven«. Potem pa me je ob neki priložnosti slišal, kako sem se z mamo pogovarjala po telefonu, v srbohrvaščini, in mi rekel: »No, saj imaš glas.« Takrat je naredilo klik, nekaj, kar je bilo povezano z blokado iz otroštva, se je prekinilo. Imamo veliko dvorano, kjer je treba znati tako povedati, da te slišijo, kar je odličen poligon za vajo.

Kako je bilo na akademiji?

Prvih šest mesecev se mi je zdelo vse brez veze. Sem se kar malo skrivala, da ne bi srečala kakšnega prijatelja in bi videl, da vstopam v to stavbo ...

Zakaj?

(smeh) Ne vem, zdelo se mi je, da je biti igralec nekaj brez veze in da ho-diš za to, da si igralec, še na akademijo – katastrofa ...

Povejte mi kaj o svojih starših, umetnikih.

Oče je slikar, mama pa je pustila pravo že zelo zgodaj, tako da imata skupaj grafični atelje in galerijo v Grožnjanu. S tistim, kar sta ustvarila, sta omogočila šolanje in drugo meni in moji sestri.

S sestro Evin ste pred časom ustvarili skupni plesno-igralski projekt Problem tretje sestre. Za kaj je šlo? Kje je tretja sestra?

Šlo je bolj za neki medsestrski plesno-gledališki kod, ki sva ga raziskovali. In ta je pri naju hkrati intimen in profesionalen, javen in zaseben.

Sta si podobni?

Morda v nekaterih tiki. Evin zna delovati zelo racionalno in tako se tudi loteva kakršnihkoli težav. Jaz pa znam pomiriti zadeve, sem do vzetna na eteričnih ravneh. Pri tem projektu sva odkrili, da lahko zelo lepo sodelujeva. Ker jaz sem sicer zelo konfliktna, ona pa je precej bolj prilagodljiva – toda uspelo nama je narediti nekaj lepega. Predvsem pa sem vesela, ker sem videla, kako v miru je potekalo najino delo. Z nekim posluhom druge za drugo, z nekim novim spoštovanjem.

Arna in Madame Bovary, vaša naslovna vloga v novogoriški predstavi?

Že zelo na začetku je bilo jasno, da Bovaryjeve ne bomo delali kot osebe, ki naj bi občutila krivdo, sram, ki bi čutila kakršnokoli odgovornost, ki naj bi bila večja od katerekoli druge ... Delali smo jo brez predsodkov. Sama pa sem se prvič pri ustvarjanju vloge odločila, da jo bom čakala, da bom čakala, da se rodi sama. Nisem je hotela ukalupiti, še preden bi se v meni rodila. Režiserka Yulia Roschina mi je to dovolila. V tem sva se zelo ujeli. Predstava teče na odru, na katerem so v obliki črke v okrog nas posedeni tudi igralci. To daje občutek, kot bi bili v ringu. Na premieri se je nehote zgodilo, da je močna energija občinstva začela zapirati našo svobodo izraza.

Kako se to zgodi?

Na subtilni ravni smo jo igralci zaznali. Gledalci so bili navdušeni, za nas pa je bil ta način zelo utrujajoč.

Ampak takoj ko s sporeda izgine klasični P, ki označuje premiero, se v dobrem smislu sprosti marsikaj ...

Mislim, da gledalce Emma gane zato, ker jim uspe v tistih trenutkih, ko stvar zastane ali izzveni, v prehodih ali pavzah, rezonirati svoje življenje. V tekstu Nebojše Pop Tasića so besede, ki jih na neki ravni igralec zazna, toda treba se je poglobiti globoko vanje, ker se je njihov pomen skozi zgodovino zbanaliziral in s časom se je besedam spremenila vibracija, h kateri smo se med delom vračali in jo na novo odkrivali. Bese-

de, kot so srce, ljubezen, bog, so v nas spet zazvene v svoji veličini. Da pa smo jih lahko tako začutili, je moral vsak sam pri sebi marsikaj razčistiti. Pri meni so v tem smislu odpadali občutki sebičnosti, neodgovornosti, občutki krivde, nezaupanja vase. Pravijo, da ko je človek eno s časom, časa več ni. Ko si tukaj in zdaj, ni več preteklosti in ne prihodnosti. Ko se to zgodi v predstavi, ko se na odru vzpostavi neki poseben ritem, ki zajame še občinstvo, se zaveš, da je to edini pravi smisel tvojega poslanstva.

ZGODILO SE JE SAMO OD SEBE

»Ni nujno, da igralec pri ustvarjanju išče in brska po svoji notranjosti. V mojih očeh je igralec bolj 'sredstvo' za pripovedovanje zgodb: ponudi glas in telo za izražanje misli in odnosov med osebami, ki so v igri. Pri ustvarjanju vloge moj pristop ni tak, da bi vročično kopala po sebi, temveč se moram včasih celo odmakniti od sebe, da lahko neobremenjeno izkoristim svoje telo kot orodje, s katerim ustvarim neko drugo osebo, ki deluje po drugačnem vzorcu, kot delujem sama. Seveda delam iz sebe, saj drugače pri igranju ne gre. Ni pa mi blizu pretirano poudarjanje osebnostnega poglobljanja ...« Pri ustvarjanju Emme je tokrat prvič pustila, da se je vse zgodilo samo od sebe. »Dovolili so mi, da sem lahko dolgo čakala, da je Bovaryjeva prišla vame. In potem tudi je,« je povedala o svoji najnovejši vlogi. Njena zrelost in samokritika sta za igralko njene starosti presenetljivi, čeprav pravi, da se je v zadnjih letih morala veliko naučiti, predvsem ko gre za odnose v ansamblu. »Ja, še vedno se vozim v Novo Gorico iz Ljubljane, tudi dvakrat na dan. Med vožnjo marsikaj razčistim in si napolnim baterije ... Včasih mi celo uspe, da po prihodu v Ljubljano in kosilu, ki ga sama skuham, skočim še na Rožnik, preden se za večerno vajo ali predstavo vrnem na Primorsko,« je še povedala.

FOTO ALEŠ ČERNIVEC

Page: 19

Reach: 131000

Country: SLOVENIA

Size: 1380 cm2

3 / 3

